

rende Things Medlemmer, eller hvem det egentlig var, han mistænkte — for at have den Hensigt ved Loven at tvinge de velhavende, men uvillige Beboere af Communerne til at hjælpe dem, som vare trængende paa Grund af Dyrtiden. Denne den ærede Landstingsmands Mistanke er i Genhold til, hvad jeg troer at vinde ved Loven, fuldkommen berettiget, det er netop det Eneste, som jeg antager, der er vundet ved nærværende Lov. Det er det eneste Hensyn, af hvilket jeg skal tillade mig at stemme for Loven. Det Smukkeste og Rigtigste er at afhjælpe den Nød, der finder Sted paa Grund af de høie Priser paa Levnetsmidler, ad Frivillighedens Vej; men jeg har den bestemteste Erfaring om, at Frivilligheden især i de mindre Communer, hvor den ene Borger fuldkommen nøie kender den Andens Forhold, trættes ved, at enkelte Velhavende, og undertiden de meest Velhavende, ikke frivillig ville give Noget til Uddeling blandt dem, som ere virkelig trængende. Det er netop det Gode, som opnaaes, naar nærværende Forslag ophøies til Lov, at Communalbestyrelserne kunne ved Ligning tvinge saadanne til ogsaa at bidrage deres Part. Det er en bekjendt Sandhed, at der hos det danske Folk overalt findes en meget stor og onfselig Tilbøielighed til at hjælpe dem i Communen, som lide Nød; men det ligger meget nær — hvad jeg har udtalt er en Sandhed — at denne Tilbøielighed trættes, naar der s. Ex. ved Siden af tyve rige eller meget velhavende Mænd i Communen, som aarligt have bidraget ikke Ubetydeligt under Dyrtids Forhold, for at afhjælpe en virkelig opstaaet Nød, findes tre eller fire Mænd, som aldeles ikke bidrage Noget. Det er da altid et berettiget Duffe paa den ene eller anden Maade at kunne tvinge dem til ogsaa at bidrage Noget, hvilket kan opnaaes ved denne Lov, og det er det eneste Hensyn, hvorfor jeg stemmer for den. At den medfører adskillige mindre væsentlige Misligheder, har jeg ikke overseet; men de Fordele, den bringer, ere efter min Mening overveiende.

Solberg: Jeg skal tillade mig et Par Ord i Anledning af det Foredrag, vi horte af den ærede 1ste Landstingsmand for 11te Kred (Schulin). Han har nemlig yttret, at

denne Lov vilde forarsage Sogneforstanderne adskillige Vanskeligheder, og i denne Henseende sagde han, at det var mødt ham, at flere Almuesmænd havde henvendt sig til ham med Klage over, at vedkommende Sogneforstanderskab ikke havde villet bruge Loven til Fordeel for dem. Jeg troer virkelig, at denne Grund til at modsætte sig Lovforslaget kan aldeles ikke have nogen Gyldighed; thi dersom man skulde anføre Alt, hvad urimelige Folk kunde paastaae, hyer Gang et Lovforslag foreligger, saa fik vi vistnok aldrig nogen Lov til at gaae igjennem. Da desuden denne Lov nu fremkommer anden Gang i samme Stikfelse, hvori den engang tidligere er fremkommen, saa ville vel disse Feiltagelser falde bort, og ialfald forekommer det mig, at den Grund, at der er visse Vanskeligheder forbundne med en Lov for dem, der skulle udøve den, ikke er fyldestgjørende til at sætte sig imod den i Almindelighed. Det er saaledes ganske vist, at vor hele Fattiglovgivning og dens Udøvelse vanskeliggjør baade Sogneforstanderskabernes og navnlig Præsternes Stilling i meget høi Grad. Naar det samme ærede Medlem har sagt, at Loven er ubetimelig, og navnlig har anført, at Tjenestekarlenes Løn nu er meget højere end den før har været, saa troer jeg ikke, at denne Indvending er berettiget; thi her er slet ikke Tale om Tjenestekarle eller om at komme dem til Hjælp ved Dyrtidsloven. Hvad Arbejdslønnen i Almindelighed angaaer, saa har jeg ogsaa hørt fra flere Sider, at den i Jylland er stegen i temmelig høi Grad, men dette er ingenlunde Tilfældet paa andre Steder idetmindste ikke i den Grad. Sagen beroer nemlig derpaa, at man andre Steder langt tidligere har begyndt at opdyrke Jorden og foretage allehaande Forbedringer med Agerbruget; alle disse Forbedringer ere nu tilbeels fuldbendte, og paa Grund heraf er der ogsaa mere Arbejdskraft tilovers, hvorimod man i Jylland søger denne i en langt højere Grad, fordi man der nu er langt mere beskæftiget med at opdyrke mangfoldige Strækninger af Landet. Da nu Forholdene saaledes stille sig paa forskjellig Maade omkring i Landet, er det ogsaa naturligt, at man kommer til at bruge Loven paa forskjellig Maade, at, hvor den kan gjøre Gavn,